

Til lovforslag nr. L 16

Folketinget 2013-14

Betænkning afgivet af Grønlandsudvalget den 9. maj 2014

Betænkning

over

Forslag til lov om ændring af lov for Grønland om børns retsstilling og arvelov for Grønland

(Fastslåelse af faderskab til børn født uden for ægteskab før ikrafttræden af lov for Grønland om børns retsstilling m.v.)

[af social-, børne- og integrationsministeren (Annette Vilhelmsen)]

1. Ændringsforslag

Ministeren for børn, ligestilling, integration og sociale forhold har stillet 1 ændringsforslag til lovforslaget.

2. Udvalgsarbejdet

Lovforslaget blev fremsat den 2. oktober 2013 og var til 1. behandling den 24. oktober 2013. Lovforslaget blev efter 1. behandling henvist til behandling i Grønlandsudvalget.

Møder

Udvalget har behandlet lovforslaget i 5 møder.

Høring

Et udkast til lovforslaget har inden fremsættelsen været sendt i høring. Den 2. oktober 2013 sendte social-, børne- og integrationsministeren de indkomne høringssvar og et notat herom til udvalget.

Skriftlige henvendelser

Udvalget har modtaget 1 skriftlig henvendelse fra Institut for Menneskerettigheder. Ministeren for børn, ligestilling, integration og sociale forhold har over for udvalget kommenteret den skriftlige henvendelse.

Deputationer

Endvidere har Institut for Menneskerettigheder og Foreningen af juridisk faderløse i Grønland mundtligt over for udvalget redegjort for deres holdning til lovforslaget.

Møde med formanden for Naalakkersuisut

Udvalget har i forbindelse med udvalgsbehandlingen haft et møde den 30. april 2014 med formanden for Naalakkersuisut, Aleqa Hammond, som desuden har fremsendt sine synspunkter skriftligt til udvalget.

Spørgsmål

Udvalget har stillet 11 spørgsmål til social-, børne- og integrationsministeren og ministeren for børn, ligestilling, integration og sociale forhold samt 1 spørgsmål til statsministeren til skriftlig besvarelse, som disse har besvaret.

3. Indstilling og politiske bemærkninger

Udvalget indstiller lovforslaget til *vedtagelse* med det stillede ændringsforslag.

Udvalget anerkender den vanskelige situation, som de juridisk faderløse har været i, og udtrykker stor glæde over, at hidtil juridisk faderløse personer langt om længe får anerkendt deres ret til en juridisk far på lige fod med alle andre borgere i rigsfællesskabet. Udvalget konstaterer, at denne ligestilling har været længe undervejs. Med lovændringen tager rigsfællesskabet et vigtigt og historisk skridt mod ligestilling og ligeværd. Udvalget finder det vigtigt og nødvendigt, at der kontinuerligt er en åben dialog mellem rigets parter om sager som denne. Udvalget opfordrer regeringen og Naalakkersuisut til, i forlængelse af samarbejdet om den historiske udredning fra 2011, at samarbejde om en afdækning af antallet af nulevende juridisk faderløse på baggrund af tilgængelige kilder som registre, statistiske oplysninger m.v. Udvalget opfordrer samtidig til en generel fremadrettet indsats for at sikre, at både danske, grønlandske og færøske borgere, som er påvirket af den historiske forskelsbehandling, bliver informeret om lovændringen og de medfølgende rettigheder.

Samtidig vil udvalget opfordre regeringen til et samarbejde med Naalakkersuisut om en fremadrettet indsats for de juridisk faderløse, der måtte have behov for bearbejdning af spørgsmål, der er knyttet til det at være juridisk faderløs, og en afdækning af den menneskelige påvirkning af at være juridisk faderløs.

Udvalget finder det vigtigt at pointere, at det ikke kun er de juridisk faderløse, der har været afskåret fra ligestillede familieforhold. Også de juridisk faderløses fædre, mødre, søskende og efterkommere har været berørt af situationen. Derfor er det ikke kun i Grønland, der fremadrettet er brug for information om lovens ikrafttræden, men i hele rigsfællesskabet.

Udvalget opfordrer regeringen til, at loven evalueres efter 3 år, og at der herefter gives en status til Folketinget.

Sambandsflokkurin og Javnaðarflokkurin var på tidspunktet for betænkningens afgivelse ikke repræsenteret med medlemmer i udvalget og havde dermed ikke adgang til at komme med indstillinger eller politiske udtalelser i betænkningen.

En oversigt over Folketingets sammensætning er optrykt i betænkningen.

4. Ændringsforslag med bemærkninger

Ændringsforslag

Af ministeren for børn, ligestilling, integration og sociale forhold, tiltrådt af udvalget:

Flemming Møller Mortensen (S) Henrik Dam Kristensen (S) Karin Gaardsted (S) Astrid Kragh (S) Peder Christensen (S)
Torben Hansen (S) Christian Friis Bach (RV) Nadeem Farooq (RV) Annette Vilhelmsen (SF) Özlem Sara Cekic (SF)
Finn Sørensen (EL) Christian Juhl (EL) Sara Olsvig (IA) fmd. Doris Jakobsen (SIU) nfmd. Uffe Elbæk (UFG)
Kim Andersen (V) Ellen Trane Nørby (V) Claus Hjort Frederiksen (V) Eva Kjer Hansen (V) Birgitte Josefsen (V)
Jakob Ellemann-Jensen (V) Flemming Damgaard Larsen (V) Karsten Nonbo (V) Søren Espersen (DF)
Martin Henriksen (DF) Kristian Thulesen Dahl (DF) Marie Krarup (DF) Villum Christensen (LA) Per Stig Møller (KF)

Sambandsflokkurin og Javnaðarflokkurin havde ikke medlemmer i udvalget.

Venstre, Danmarks Liberale Parti (V)	47	Det Konservative Folkeparti (KF)	8
Socialdemokratiet (S)	45	Inuit Ataqatigiit (IA)	1
Dansk Folkeparti (DF)	22	Siumut (SIU)	1
Radikale Venstre (RV)	16	Sambandsflokkurin (SP)	1
Socialistisk Folkeparti (SF)	15	Javnaðarflokkurin (JF)	1
Enhedslisten (EL)	12	Uden for folketingsgrupperne (UFG)	1
Liberal Alliance (LA)	9		

Til § 3

1) Datoen »1. januar 2014« ændres til: »1. juni 2014«
 [Ændret ikrafttrædelsestidspunkt]

Bemærkninger

Til nr. 1

Lovens ikrafttrædelsestidspunkt foreslås udskudt, da lovforslaget ikke er blevet færdigbehandlet inden det oprindeligt foreslåede ikrafttrædelsestidspunkt.

Oversigt over bilag vedrørende L 16

Bilagsnr.	Titel
1	Høringssvar og høringsnotat, fra social-, børne- og integrationsministeren
2	Udkast til tidsplan for udvalgets behandlingen af lovforslaget
3	Tidsplan for udvalgets behandling af lovforslaget
4	Ordførerindlæg fra de politiske partier i Inatsisartut ved førstebehandlingen af beslutningsforslag om tiltrædelse af lovforslaget
5	Svar på spørgsmål stillet i tidligere folketingssamlinger, som har relevans for lovforslaget
6	Betænkning afgivet af Lovudvalget i Inatsisartut vedrørende beslutningsforslag om tiltrædelse af lovforslaget
7	Udkast til betænkning
8	Naalakkersuisuts svarnotat ved 2. behandling i Inatsisartut
9	Kopi af Naalakkersuisuts besvarelse af Inatsisartuts § 37-spm. nr. 244 fra 2013 om juridisk faderløse.
10	Henvendelse af 3/2-14 fra Institut for Menneskerettigheder
11	Pressemeddelelse fra Naalakkersuisut om samråd om de juridisk faderløse
12	Ændringsforslag fra ministeren for børn, ligestilling, integration og sociale forhold
13	Notat af 13/4-14 fra Naalakkersuisut
14	Invitation til pressemøde fra formanden for Naalakkersuisut, Aleqa Hammond, om Grønlands juridisk faderløse den 28. april kl. 10.00 i Grønlands Repræsentation
15	Ændringsforslag fra ministeren for børn, ligestilling, integration og sociale forhold
16	2. udkast til betænkning
17	3. udkast til betænkning
18	Henvendelse af 18/5-14 fra formanden for Naalakkersuisut, Aleqa Hammond

Oversigt over spørgsmål og svar vedrørende L 16

Spm.nr.	Titel
1	Spm., om ministeren har overvejet spørgsmålet om forskelsbehandling af de juridisk faderløse i de situationer, hvor det viser sig, at deres forælder er død, og dødsboet er opgjort, til social-, børne- og integrationsministeren, og ministerens svar herpå
2	Spm., om ministeren vil følge henstillingen fra Inatsisartut om at yde kompensation til juridisk faderløse, jf. det vedtagne ændringsforslag i Lovudvalgets betænkning over Inatsisartuts dagsordenspunkt EM 2013/17, til social-, børne- og integrationsministeren, og ministerens svar herpå
3	Spm. om at redegøre for, hvad ministeren agter at foretage sig i forhold til selvstyrets henstilling om, at staten yder en form for kompen-

-
- sation til juridisk faderløse, til social-, børne- og integrationsministeren, og ministerens svar herpå
- 4 Spm. om at give et skøn over, hvor mange personer der potentielt kan være omfattet af det ændringsforslag, der er vedtaget i Inatsisartut, og hvor stor en udgift til kompensation af disse personer der potentielt kan være tale om, til social-, børne- og integrationsministeren, og ministerens svar herpå
- 5 Spm. om kommentar til henvendelsen af 3/2-14 fra Institut for Menneskerettigheder, til ministeren for børn, ligestilling, integration og sociale forhold, og ministerens svar herpå
- 6 Spm. om at kommentere pressemeddelelsen af 27/1-14 fra formanden for Naalakkersuisut om juridisk faderløse, til ministeren for børn, ligestilling, integration og sociale forhold, og ministerens svar herpå
- 7 Spm., om en vedtagelse af lovforslaget vil afskære domstolene fra at behandle sager, hvor en eller flere juridisk faderløse søger erstatning eller kompensation ad rettens vej, til ministeren for børn, ligestilling, integration og sociale forhold, og ministerens svar herpå
- 8 Spm. om, hvilke initiativer regeringen vil tage på vegne af staten for at sikre, at folk, som er juridisk faderløse, bliver informeret om deres nye retsstilling og om, hvad de i praksis skal og kan gøre, når loven træder i kraft, til ministeren for børn, integration og sociale forhold, og ministerens svar herpå
- 9 Spm., om ministeren vil tage initiativ til, at der tilsendes udvalget en fælles tilkendegivelse fra selvstyret og regeringen om, hvordan kompensationsspørgsmålet skal håndteres, til ministeren for børn, integration, ligestilling og sociale forhold, og ministerens svar herpå
- 10 Spm. om at redegøre for, hvad ministeren vil gøre for at sikre, at disse mennesker samlet set informeres fyldestgørende om, hvad det vil sige at være juridisk faderløs, til ministeren for børn, integration, ligestilling og sociale forhold, og ministerens svar herpå
- 11 Spm. om, hvilken retskraftmæssig betydning det har, at spørgsmålet vedrørende eventuelle fremtidige retssager om genåbning af dødsboer er beskrevet i bemærkningerne, til ministeren for børn, integration, ligestilling og sociale forhold, og ministerens svar herpå
- 12 Spm. om, hvorfor statsministeren og regeringen ikke ønsker at indgå i dialog med formanden for Naalakkersuisut i sagen om juridisk faderløse, til statsministeren, og ministerens svar herpå